

VERTROUWELIJK

Naam dienstonderdeel
Belastingdienst/Toeslagen

Contactpersoon

Datum
18 mei 2016

memo

Stroomlijning invordering Belastingen en Toeslagen

Inleiding

Onderdeel van het pakket Belastingplan 2017 is de stroomlijning van invorderingsregelgeving voor belastingen en toeslagen. Het belangrijkste doel van stroomlijning is het vereenvoudigen van wet- en regelgeving waardoor meer duidelijkheid voor de burger ontstaat, hij een beter overzicht heeft van zijn totale schuldpositie en er een besparing in de uitvoeringskosten wordt gerealiseerd. De contouren van stroomlijning zijn eerder aan de TK voorgelegd en kregen daar brede steun.

Begin april 2016 is dit traject gestart en de ambitie is om voor het zomerreces een concept wet gereed te hebben.

Op 19 mei 2016 wordt officieel de uitvoeringstoets uitgezet. In het voortraject is er al het nodige gebeurd en vanuit Toeslagen gereageerd.

Nu is het moment om het MT hierin mee te nemen en van het MT te vernemen vanuit welke richting Toeslagen de komende Uitvoeringstoets moet gaan beoordelen.

Op 21 april 2016 heeft de staatsecretaris schriftelijk gereageerd op de voorgelegde notitie inzake stroomlijnen.

Hij is akkoord met de volgende onderdelen¹:

- Presentatie van het pakket als geheel aan de TK
- Maatwerkbetalingsregeling van 24 mnd, incl. lichte vermogenstoets en uitgezonderd opzet/grove schuld-gevallen
- Betalingsregeling voor MRB
- Verplichte automatische incasso
- Rentekosten van de betalingsregeling inzichtelijk maken
- Ontvanger wordt bevoegde bestuursorgaan
- Rechtsbescherming via fiscale rechter
- Uitbreiding verrekeningsmogelijkheden
- Preferentie voor toeslagschulden
- Uitstel van beslissing over beslagverbod in afwachting van vereenvoudiging beslagvrije voet (opheffing beslagverbod voor toeslagen lijkt hem de juiste weg)

¹ Mail 21 april 2016 Minfin

VERTROUWELIJK

Pagina 1 van 4

Op 11 mei 2016 is er een bespreking met de stas geweest en is het hiernavolgende naar voren gekomen²:

- De stas is akkoord met een standaardbetalingsregeling voor een jaar. Hoewel hij een standaardbetalingsregeling eigenlijk niet nodig vindt, is de overgang van 24 maanden naar 0 voor toeslagen wel erg groot en is het goed om een gewenningsperiode voor de digitale aanvraag en afhandeling van betalingsregelingen in te voeren, voordat de standaardregeling (eventueel) helemaal wordt afgeschaft.
- De stas is akkoord met het niet-verrekenen van voorschotten tijdens een regeling. Immers bij de berekening van de betalingscapaciteit wordt met het recht op voorschotten al rekening gehouden. Onderzoek naar de mogelijkheid van (vrijwillige) verrekening van voorschotten tijdens een betalingsregeling blijft overigens wel gewenst (dit is onderdeel van de uitvoeringstoets).
- De stas wil graag een notitie waarin nog eens duidelijk uiteen wordt gezet welke groepen burgers er voor kwijtschelding in aanmerking komen en bij welke groepen we dynamisch blijven monitoren en wat de rechtvaardiging is voor dit verschil in behandeling. Hij heeft meer munitie nodig om (uitbreiding van) het kwijtscheldingsbeleid in de TK te kunnen verdedigen, vooral omdat hij er zelf ook wel wat voor te zeggen vindt dat we in alle gevallen dynamisch blijven monitoren (en dus niet langer kwijtschelden). Pas na deze nieuwe notitie zal hij op dit punt beslissen.
- De Nationale Ombudsman en de Sociaal Raadslieden worden uitgenodigd voor consultatie. De NO wordt door de stas uitgenodigd, de Sociaal Raadslieden door
- De stas twijfelt of het nodig is de TK te sonderen. Wij zetten de heikele punten voor "links" en "rechts" nog een keer op een rijtje en onderzoeken of deze punten in het AO in 2015 aan de orde zijn geweest. Zo ja, dan overweegt de stas een gerichte sondering op die punten.
- In de loop van volgende week stuur ik jullie een conceptversie van de wettekst en toelichting toe, ter bespreking op onze volgende overleg (dinsdag 24 mei).

Hieronder wordt puntsgewijs aangegeven wat de verschillende onderdelen inhouden en wat de belangrijkste consequenties zijn voor Toeslagen (voor zover nu bekend). Vanwege de complexiteit en de samenloop met de vereenvoudiging beslagvrije voet wordt niet alles genoemd.

Standaardbetalingsregeling van een jaar

De voorgestelde debiteurgerichte betalingsregeling bestaat uit:

- a) een standaardregeling van maximaal 12 maanden voor een ieder, waarbij de openstaande schuld in maximaal 12 gelijke termijnen wordt betaald, en
- b) een maatwerkregeling van maximaal 24 maanden op basis van betalingscapaciteit voor burgers met een relatief laag inkomen en/of hoge kosten voor levensonderhoud, waarna een eventuele restschuld wordt kwijtgescholden.

Voor de standaardbetalingsregeling geldt een minimaal termijnbedrag van € 50 per maand. Ook kan de burger zelf aangeven in hoeveel maandelijkse termijnen hij zijn schuld wenst te betalen, mits het termijnbedrag niet onder de € 50 komt en de regeling niet langer dan 12 maanden duurt.

² Mail 11 mei 2016 Minfin

Beide betalingsregelingen worden digitaal aangeboden op MijnBelastingdienst. De burger kan daar "met een druk op de knop" aangeven of hij een beroep doet op (1) een standaardbetalingsregeling van 12 maanden, (2) een standaardbetalingsregeling van minder dan 12 maanden, of (3) een maatwerkbetalingsregeling. Bij een keuze voor een maatwerkbetalingsregeling dient hij vervolgens gegevens over zijn inkomen en vermogen in te vullen. Dit verzoek wordt vervolgens beoordeeld. In alle gevallen is hij verplicht (digitaal) een machtiging tot automatische incasso af te geven. Naast de digitale aanvraagmogelijkheid bestaat de mogelijkheid om telefonisch een verzoek om een betalingsregeling te doen via de Belastingtelefoon. Bij toekenning van de betalingsregeling ontvangt de burger in dat geval per post een machtigingskaart voor automatische incasso; nadat de ondertekende machtigingskaart retour is gestuurd, komt de betalingsregeling tot stand. Het openstellen van deze telefonische weg komt tegemoet aan de toezegging aan de TK (in het kader van EBV) dat het berichtenverkeer voor de inning nog niet uitsluitend digitaal geschiedt.

Gevolgen voor Toeslaggerechtigden:

- Burger moet zelf initiatief nemen, betalingsregeling komt niet meer automatisch tot stand;
- Automatische incasso is verplicht;
- Verkorting van betalingstermijn;
- Verhoging van maandbedrag;
- Alles buiten 12 maanden is maatwerk (werkdruk LIC);
- Geen automatische incasso en geen betalingsverzoek: dwanginvordering
- Moet voorzien worden in overgangsregeling?

Uitstel beslissing over beslagverbod

Aan de Stas is de vraag voorgelegd of hij de huidige verschillen tussen belastingen en toeslagen met betrekking tot het beslagverbod in stand wil houden of opheffen?

Gevolgen Toeslagen

- Er wordt gewacht op vereenvoudiging beslagvrije voet (automatisch en vooraf vastgesteld) deze uitvoeringstoets loopt nu ook
- Aangegeven is dat het niet wenselijk is om het beslagverbod voor Toeslagen op te heffen;
- Is in strijd met het karakter van Toeslagen
- Bij opheffing verbod worden er vele beslagen verwacht met alle gevolgen van dien.

Uitbreiding verrekeningsmogelijkheden

Toeslagschulden waarvan de betalingstermijn is verstreken en waarvoor geen betalingsregeling is getroffen kunnen onder het huidige regime verrekend worden met lopende voorschotten (toeslagen), voorlopige teruggaven (IH) en eenmalige definitieve teruggaven (toeslagen en IH). Dit wordt ook wel 'dwangverrekening' genoemd. Voor belastingschuld is dwangverrekening alleen mogelijk met (voorlopige en definitieve) teruggaven IH. Onder het nieuwe regime kan ook belastingschuld verrekend worden met uit te betalen toeslagen, zowel voorschotten als definitief vastgestelde toeslagen, waardoor er ook op het punt van verrekening niet langer onderscheid is tussen toeslagen en belastingen. Met name bij de verrekening van lopende voorschotten kunnen burgers onder de bijstandsnorm terecht komen. Het is daarom belangrijk dat de ontvanger de beslagvrije voet straks vooraf proactief toepast op de verrekening, zodat het

absolute bestaansminimum is gewaarborgd. Hoewel dit nu uitvoeringstechnisch nog niet mogelijk is, is de verwachting dat dit wel kan bij invoering van het pakket stroomlijning, omdat de vereenvoudiging van de beslagvrije voet dan wettelijk is geregeld.

Gevolgen Toeslagen:

- Dit is wel in strijd met het karakter van Toeslagen.

Ontvanger wordt bevoegd orgaan

De huidige regelgeving kent twee bestuursorganen, namelijk (1) de ontvanger, bevoegd tot het invorderen van belastingschuld en (2) Belastingdienst/Toeslagen, bevoegd tot het terugvorderen van toeslagenschuld. In het nieuwe regime wordt de ontvanger het bevoegde bestuursorgaan voor de invordering van zowel belasting- als toeslagenschuld. In de praktijk vindt de dwangterugvordering van toeslagenschulden al plaats door invorderingsmedewerkers en deurwaarders die zich ook bezig houden met de dwanginvordering van belastingschulden. Een belangrijke verbetering is dat beschikkingen en dwangbevelen straks op hetzelfde briefpapier en met dezelfde ondertekening kunnen worden verzonden. Dit levert een besparing in de uitvoeringskosten op.

Gevolgen voor Toeslagen

- Bij Toeslagen komt nu een knip te liggen, bij geschillen over vast stelling van het recht is de bestuursrechter bevoegd. Voor het invorderen de fiscale rechter.

Preferentie voor toeslagschulden

Bij harmonisering van de invorderingsregelgeving komt ook het verschil in preferentie tussen belastingschulden en toeslagschulden aan de orde. Belastingenschulden kennen een wettelijk voorrecht, ook wel fiscale preferentie genoemd: bij de verdeling van de opbrengst van het vermogen van de schuldenaar, in beslag- of faillissement situaties, gaat de ontvanger voor andere schuldeisers. De belangrijkste argumenten voor het hoge fiscale voorrecht zijn: (a) de overheid moet met zekerheid op haar inkomsten kunnen rekenen, (b) zonder fiscaal voorrecht zou de fiscus een meer rigide invorderingsbeleid (en uitstelbeleid) moeten voeren, (c) de fiscus kan, in tegenstelling tot andere schuldeisers, niet vooraf zekerheid bedingen, (d) de fiscus zoekt zijn klanten niet uit. Toeslagschulden kennen geen preferentie, maar zijn concurrente vorderingen. Vanuit de gedachte van stroomlijning, waarbij de ontvanger volgens de regels van de IW 1990 de invordering van toeslagen gaat uitvoeren, is het toekennen van de fiscale preferentie aan toeslagschulden gewenst.

Gevolgen voor Toeslagen

- Afstemming vereist met toeslagdepartementen.